

TUUSULAN PORMESTARIOHJELMA

2025 - 2029

1. JOHDANTO

PORMESTARIOHJELMAAN

Tuusulassa alkaa kolmas pormestarimallin valtuustokausi. Kahden aiemman kauden aikana kunta on investoinut vahvasti palveluverkon uudistamiseen ja on samanaikaisesti vetovoimaisuutensa ansiosta kasvanut ennakoitua voimakkaammin. Rakenteellisina muutoksina sote-palvelut on siirretty hyvinvointialueille ja vastaavasti TE-palvelut on vuoden 2025 alusta alkaen siirtyneet kuntien järjestämisvastuulle.

Tämä pormestariohjelma on laadittu kunnan kahden edellisen valtuustokauden aikaisen kehityksen ja kokemusten sekä tulevaisuuden talousnäkömät ja -ennusteet huomioiden.

2. SIVISTYS

Tuusula on laaja ja rakenteeltaan monimuotoinen kunta, joka rakentuu kolmesta keskuksesta ja niitä ympäröivistä kylistä. Myös palveluverkon tulee säilyä monimuotoisena lähikoulun arvopohjaan nojaavana kokonaisuutena, jossa keskustoihin rakentuvat monitoimirakennukset sekä kylien pienemmät yksiköt rakentavat yhdessä toimivan ja yhdenvertaisuutta tukevan kokonaisuuden. Pienempien yksiköiden säilyttämistä tarkastellaan yksikkökohtaisesti elinvoimaisuuden ja taloudellisten tunnuslukujen (tilojen toimivuus ja investoinnit, opetuksen resurssit) pohjalta edellä mainittuun lähikouluarvoon suhteuttaen.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin keskeisenä teemana on terveet ja pedagogisesti toimivat tilat niin varhaiskasvatuksessa kuin opetuksessa. Sitoudumme palveluverkkouudistuksen suunnitteluvaiheessa olevan Lahelan koulu- ja päiväkotihankkeen toteuttamiseen ja Jokelan palveluverkon osalta laadimme rakentamisen aikataulun sisältävän suunnitelman. Rakentuvat yksiköt suunnitellaan sopivan kokoisiksi väestöennusteiden ja kasvutavoitteiden mukaisesti.

Kasvatuksen ja sivistyksen resurssit kohdennetaan siten, että ryhmäkoot pysyvät sopivan kokoisina niin varhaiskasvatuksessa kuin opetuksessa. Tämä mahdollistaa laadukkaan ja turvallisen kasvuympäristön ja perusopetuksen kaikille. Varmistamme kasvun ja oppimisen tuen resurssien riittävyyden oppimisen tuen lakiuudistuksen astuessa voimaan syksyllä 2025.

Turvallinen kasvu- ja oppimisympäristö on jokaisen perusoikeus. Tuusulassa panostetaan koulutukselliseen tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen varhaiskasvatuksesta aikuisopetukseen. Osana Lapsiystävällinen kunta -mallia lisäämme valtuustokaudella osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia tukevia toimia sekä edelleen määrätietoisesti ennalta ehkäisemme kiusaamista. Panostamme syrjäytymisen ehkäisyyn ja puutumme ahdistuneisuuden ja pitkittyneiden koulupoissaolojen lisääntymiseen tukemalla entistä tehokkaampien ja vaikuttavampien tukitoimien löytymistä.

Tuusula on kasvatuksen ja sivistyksen suunnannäyttäjä, joka verkostoituu osaamistaan jakaen ja samalla muilta oppien. Kannustamme kansainvälistymiseen oman toiminnan kehittämisessä ja yhteistyöverkostojen rakentamisessa.

Turvaamme vapaan sivistystyön toimintaedellytykset sekä Tuusulan Opiston että Jokelan Kansalaisopiston osalta. Panostamme ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kehittämiseen.

Valtuuston hyväksymä Kasvatuksen ja koulutuksen kehittämissuunnitelma on resurssien kohdentamista ja toiminnan kehittämistä ohjaava keskeinen asiakirja.

3. KULTTUURI, VAPAA-AIKA JA HARRASTUSMAHDOLLISUUDET

Panostamme alueelliseen ja kohdennettuun nuorisotyöhön. Teemme aktiivista yhteistyötä yksityisen ja kolmannen sektorin kanssa sekä naapurikuntien kanssa, jotta voimme tuottaa monipuolisia kulttuuripalveluita, kaupallisia palveluita ja harrastusmahdollisuuksia koko Tuusulassa. Edistämme matkailupalveluiden mahdollisuuksia Tuusulanjärven sekä Pohjois-Tuusulan alueilla ja kehitämme edelleen niiden tarjoamia erinomaisia virkistys- ja liikuntamahdollisuuksia.

Tuomme alueiden kulttuurihistorian rinnalle myös elävää kulttuuria Tuusulan pito- ja vetovoimatekijäksi. Tuemme Kellokosken Ruukin ja sairaalan alueen sekä Jokelan Tiilitehtaan kulttuuritarjontaa.

Lisäämme yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa uusien palveluiden ja harrastusmahdollisuuksien tarjoamiseksi kuntalaisille. Kehitämme lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia ja pohdimme vaihtoehtoja harrastamisen kustannusten madaltamiseksi.

Urheilu- ja liikuntamahdollisuuksia kehitetään koko kunnan alueella. Jatkamme edelleen Hyrylän urheilukeskuksen ja Pohjois-Tuusulan liikuntapaikkojen kehittämistä ja teemme niistä vieläkin vetovoimaisempia.

4. KASVUTAVOITE

Tavoittelemme hallittua, keskimäärin 300–400 asukkaan vuosittaista väestönkasvua. Tavoitteeseen pyritään monimuotoisella kaavoituksella ja asuntotuotannolla koko Tuusulassa sekä panostamalla veto- ja pitovoimatekijöihin: hyvät palvelut kaiken ikäisille, varhaiskasvatus, koulutus, turvallisuus, ympäristö ja asuinympäristön viihtyisyys sekä toimiva liikenne. Pyrimme lisäämään kaavoitettujen tonttien houkuttelevuutta ja kysyntää tehostamalla markkinointitoimenpiteitä Jokelassa ja Kellokoskella.

5. TALOUS

Olemme sitoutuneet edistämään palveluverkkosuunnitelman investointeja laaditussa aikataulussa. Talouden tasapainottamiseksi muita investointitarpeita ja niiden jaksottamista arvioidaan tarkasti. Jaksottamisessa pyrimme huomioimaan mahdollisimman hyvin rakentamisen kustannusten suhdanteet. Investoinneissa huomioimme myös rakennusten ylläpidon.

Pyrimme luopumaan vajaakäytössä olevista kiinteistöistä nopeasti aiemmin tehtyjen päätösten mukaisesti ja kartoitamme lisää kohteita, joista kunta voi luopua. Pidämme hyvää huolta koko kunnan kiinteistöomaisuudesta ja hoidamme ilmenneet korjaustarpeet viipymättä. Teemme elinvoimaa kasvattavia päätöksiä, jotta investointien synnyttämä velka pystytään hoitamaan vaarantamatta pito- ja vetovoimaisia palvelujamme.

Pyrimme hoitamaan kunnan taloutta muilla keinoilla kuin veronkorotuksilla. Tasapainoisen talouden ehdoilla toteutamme muita pormestariohjelman tavoitteita ja pidämme jatkossakin Tuusulan käyttötalouden tasapainossa.

Toimeenpanemme uuden talouden tasapainottamisohjelman ja edistämme toimintojen tehostamista toimivia markkinoita hyödyntäen. Päällekkäistä tekemistä poistetaan ja työnkuvia kehitetään toiminnan tehostamiseksi.

Valtuustokauden aikana erityisesti infran investointien kustannustehokkuus ja kustannusten seuranta on tärkeää. Investointien oikea-aikaisuus varmistaa, että investointien mahdollistama verotulojen tuotto on mahdollisimman nopeaa. Seuraamme tonttien myyntiä aktiivisesti ja investointiohjelmaa tarkennetaan tarvittaessa kerätyn tiedon pohjalta.

6. LISÄÄ ELINVOIMAA

Edistämme koko Tuusulan elinvoiman kasvattamista. Seuraamme viime valtuustokaudella hyväksytyn maapoliittisen ohjelman vaikutuksia ja päivitämme ohjelmaa tarvittaessa.

Tavoittelemme nykyistä korkeampaa työpaikkaomavaraisuutta ja arvioimme hankkeiden valinnassa myös niiden työllisyysvaikutuksia.

Tuusula on pientalovaltainen kunta, ja rakennamme vahvuuksiemme varaan. Panostamme jatkossakin pientalovaltaiseen asuntotuotantoon. Tavoittelemme keskimäärin sadan pientalotontin luovutusta vuosittain. Tuusulasta tulee löytyä monipuolisia vaihtoehtoja asua ja elää eri elämäntilanteissa ja -vaiheissa. Kaavoituksen tehokkuus, ketteryys ja riittävä resursointi ovat avainasemassa pormestariohjelman tavoitteiden saavuttamisessa.

Haja-asutusalueiden osayleiskaavojen mukaiset rakennuspaikkamahdollisuudet tulee sallia ja niitä voidaan siirtää osayleiskaavojen rajojen yli. Edistämme vesi- ja viemäriverkkoon kytkettyjen kiinteistöjen käyttötarkoituksen muutosta pysyviksi asunnoiksi.

Kunta hankkii työpaikka-alueiden maita omistukseensa vapaaehtoisilla kaupoilla tai solmii maankäyttösopimuksia maanomistajien kanssa. Edistämme yleiskaavassa merkittyjen yritysalueiden kaavoitusta ja infran rakentamista mahdollisimman nopeasti niillä alueilla, missä kysyntä on voimakasta. Huomioimme kaikenkokoisten yritysten erilaiset tarpeet.

Uusien alueiden infrarakentamisen tulee olla kustannustehokasta ja etsimme keinoja, joilla lyhennämme lainvoimaisen kaavan ja infrarakentamisen valmistumisen välistä aikaa, jotta alueet ovat nopeammin rakennettavissa. Pyrimme rakentamaan viheralueet mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, jotta alueet ovat viihtyisiä nopeammin. Suunnittelemme kaavat ja asetamme kaavamääräykset ja rakentamisohjeet siten, että asuinalueille jätetään luonnontilaista aluetta.

7. LIIKENNE

Tuusula on pientalovaltainen kunta, jossa yksityisautoilu on monissa perheissä välttämättömyys. Vastustamme ruuhkamaksuja/tietulleja. Pysäköintipaikkoja tulee varata riittävästi kaikkien uusien rakennusten kohdalla. Tie- ja katuverkosto tulee pitää kunnossa ja kevyen liikenteen verkostoa kehitetään turvallisempaa liikkumista edistäväksi.

Kehitämme HSL-linjastoa palvelemaan tuusulalaisia entistä paremmin. Kuntalaisten liikkumista hyvinvointialueen muuttuvassa palveluverkossa kehitetään. Edistämme Hyvinkään sairaalan ja lentokentän yhteyksiä syksyllä 2024 kunnanhallituksen antaman lausunnon mukaisesti. Myös suorat yhteydet Kamppiin tutkitaan.

Varaudumme pääradan lisäraiteiden tuomaan joukkoliikenteen palvelutason parantumiseen Jokelassa vuonna 2028.

8. PALVELUT

Panostamme kuntalaisten hyvinvoinnin, yhdenvertaisuuden, tasa-arvon sekä terveyden edistämiseen. Kunta ottaa huomioon palvelutarjonnassaan väestön ikärakenteen muutoksen ja kehittää ikäihmisille tarjottavia palveluja turvallisemman ja hyvinvoivan arjen mahdollistamiseksi. Eri ikäryhmät otetaan aktiivisesti mukaan suunnittelemaan kunnan monimuotoista palvelutarjontaa.

Kehitämme ennaltaehkäisevää työtä läpäisemään kaikki toimialueet. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan roolia vahvistetaan ja sille kuuluvat tehtävät määritellään tarkemmin kuntalaisten hyvinvointia koordinoivaksi toimielimeksi.

Haluamme kehittää Tuusulaa yritysmyönteisenä kuntana. Tämä konkretisoituu yritykselle tarjottavina laadukkaina tuki- ja tietopalveluina. Kunnan tulee olla aktiivinen mahdollistaja, kun yritys haluaa sijoittua Tuusulaan tai laajentaa toimintaansa. Edistämme nopeasti jo päätettyjä

työpaikka-alueita ja varmistamme työpaikkatonttien saatavuuden jatkossakin. Seuraamme lupaprosessien sujuvuutta säännöllisesti.

Toimimme aktiivisena vaikuttajana Keski-Uudenmaan työllisyysalueen ja Keusoten palvelukehityksen toteutuksessa. Tavoitteenamme on varmistaa tuusulalaisille toimivat, vaikuttavat ja monipuoliset palvelut sekä varmistaa työllisyyden edistämisessä oikeanlaiset tekijät ja asianmukainen osaaminen tuusulalaisille työnantajille.

9. KUNNAN TOIMINTOJEN KEHITTÄMINEN

Teknologia muuttaa yhteiskuntaa koko ajan nopeammin. Erityisesti tekoälyn ja robotiikan roolin kasvaminen tulee huomioda kunnan toimintoja kehitettäessä. Julkisen sektorin tulee jatkuvasti kehittää toimintaansa ja nostaa työn tuottavuutta. Edistämme ketterien menetelmien käyttöönottoa ja digitaalisuutta kunnan organisaatiossa huolehtien samalla siitä, että digitaalisten menetelmien rinnalla on mahdollisuus asioida ja saada tietoa myös perinteisin tavoin.

Tuusula on vetovoimainen työnantaja, joka huolehtii työntekijöiden koulutuksesta ja ammatillisesta kasvusta sekä terveellisestä ja turvallisesta työympäristöstä. Hyvä työnantajamielikuva auttaa pätevän henkilöstön rekrytoinnissa. Panostamme hyvään johtajuuteen ja henkilöstön pitovoimaan.

Jatkamme kunnan toimintojen kehittämistä yhteistoiminnassa ylikunnallisesti sekä yritysten ja yhteisöjen kanssa. Keskitymme lakisääteisten ja keskeisten strategisten toimintojen kehittämiseen.

Varmistamme, että kunnan varautuminen mahdollisiin poikkeusoloihin on riittävää.

10.KESTÄVÄ KEHITYS

Otamme kaikessa päätöksenteossa huomioon ilmastovaikutukset. Kunnan tulee omissa toimissaan etsiä kustannustehokkaita tapoja vähentää hiilijalanjälkeä ja hankinnoissaan suosia tuotteita ja palveluita, joiden tuottamisesta syntyy mahdollisimman vähän päästöjä. Edistämme kunnan toiminnoissa kestävä kehitystä ja Tuusula sitoutuu kestävä kehityksen tavoitteisiin. Otamme huomioon luonnon monimuotoisuuden, luonnonympäristömme ja virkistysaluetarpeet sekä kiertotalouden mahdollisuudet.

Päättäneellä valtuustokaudella laaditun Tuusulan ilmasto-ohjelman toteutetut toimenpiteet tulee arvioida ja ohjelmaa päivitetään tarvittaessa alkavan valtuustokauden aikana.

11. PORMESTARIMALLI JA KUNTALAISTEN OSALLISTUMISMAHDOLLISUUDET

Olemme sitoutuneet pormestarimalliin, sen jatkokehitykseen ja avoimeen demokraattiseen päätöksentekoon. Hallintosäännön toimenpiteisiin kirjatut pormestarimallin toimintatapojen kehittämistoimenpiteet otetaan käyttöön ja niiden toimivuutta arvioidaan ja edelleen kehitetään valtuustokauden aikana.

Kuluneella valtuustokaudella Tuusula on liittynyt Lapsiystävällinen kunta -malliin. Valtuustokaudella toteutamme johdonmukaisesti laadittua toimenpideohjelmää ja huomioimme päätöksenteossa lasten oikeudet hyvään elämään.

Kuntalaisia tulee kuulla merkittävien muutosten yhteydessä ja tässä prosessissa keskeisenä työkaluna käytetään vaikutusten ennakkoarviointia. Tarkastelemme useita erilaisia vaikutuksia samanaikaisesti ja

kokonaisvaltaisesti. Päätöksiä valmisteltaessa ja tehtäessä otamme huomioon, miten ne vaikuttavat kuntalaisiin, ympäristöön, organisaatioon ja henkilöstöön sekä talouteen.

Tuusula on Suomen kärkikuntia kuntalaisten osallistamisessa. Kehitämme kuntalaisten osallistumisen mahdollisuuksia tulevaisuudessakin.

Kehittämisen verkostojen uudelleen organisointi ja tuleva toimintamalli tulee ratkaista valtuustokauden alussa. Vaikuttamistoimielinten vaikuttavuutta asioiden valmisteluvaiheessa pyritään parantamaan.

Kehitämme rakenteita, jotka vahvistavat kaikkien kuntalaisten yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Tapahtumien järjestämisessä teemme aktiivista yhteistyötä alueen yritysten, yhdistysten ja yhteisöjen kanssa.

Kolmannen pormestarikauden johtavana ja läpileikkaavana teemana ovat yhteistyö ja luottamuksen rakentaminen kaikkien sidosryhmien ja toimijoiden välille. Sitoudumme yhdessä avoimuuteen ja toisia arvostavaan kohtaamiseen asioiden valmistelussa sekä päätöksenteossa. Yhdessä saamme aikaan enemmän.